

 Taal
kunstenars

PETER SLAGER

Taalkunstenars

Nieuw Amsterdam

Voor Liesbet

Een deel van de opbrengst van dit boek gaat naar het Umoja Fonds
(www.umojafonds.nl).

© Peter Slager 2022

Alle rechten voorbehouden

Boekverzorging Moker Ontwerp

Omslagbeeld © Marijn Kluijfhout

NUR 660

ISBN 978 90 468 2996 7

www.nieuwamsterdam.nl

Toen mij werd gevraagd om een voorwoord te schrijven voor Peters bloemlezing schoot deze zin van hem me gelijk te binnen:

Een manier om thuis te komen.

Thuiskomen is niet altijd vanzelfsprekend, soms moet je een avontuur beleven om opnieuw te kunnen kijken en waarderen. Peter verstaat die kunst van het herontdekken als geen ander en laat mij van jongs af aan meereizen. Een reis van herkenning.

Hoe diep je gaat

Heeft met denken niets te maken

Hoogstens met een wil

En het voelt alsof ik weet

Waar ik heen ga

En het leidt me in het donker

En het spot met mijn verstand

Hier sta ik met een uitgestoken hand

Ik ken Peter als een romantische schrijver met beide voeten in de zeelei. Eentje met respect voor het schrijversambacht, en een nog grotere liefde voor het leven. Want taal is leven. Leven dat zich niet laat vangen in purisme, maar danst en duwt om zichzelf elke keer weer opnieuw uit te vinden.

We doken diep in de rivier

En later lagen we dan doodmoe in de zon te drogen

We waren mooi in onze eigen ogen

We zochten stilte en plezier

Na ruim dertig jaar succes zie ik een man die raakt. Peter geeft een gezicht aan melodie. Hij geeft thuiskomen nog steeds nieuwe betekenis en ik dank hem daarvoor. Als broeder, muzikant en fan.

Typhoon

INHOUD

<i>Introductie</i>	8	DOOD	55
SOMS	11	Weggaan	58
Helder	17	Mooie Dag	60
Aan De Kust	18	Barcelona	62
Liefs Uit Londen	20	Zo Mooi Zo Mooi	64
EENZAAMHEID	23	Aan/Uit	66
Eilanden	26	Als Je Weggaat	68
Ik Denk Dat Ik Ga Lopen	28	Verlaat Me Nu Nog Niet	70
Er Wordt Op Je Gewacht	30	MENSELIJK TEKORT	73
LIEFDE	33	Labrador	75
Kauwgom, Thee & Wierook	36	Harder Dan Ik Hebben Kan	78
Meer Van Jou	38	Watermakers	80
Omarm	40	Heimwee	82
Misschien Niet		Wennen Aan September	84
De Eeuwigheid	42	Herinnering Aan Later	86
Aanzoek Zonder Ringen	44	Porselein	88
Een Manier Om Thuis		VERBAZING	91
Te Komen	46	De Geest	94
Alles Is Liefde	48	Bougainville	96
Liefdesbrief	50	Languit Vallen	97
Ik Denk Meestal Aan Jou	52	Vreemde Wegen	100
		We Doen Wat We Kunnen	102

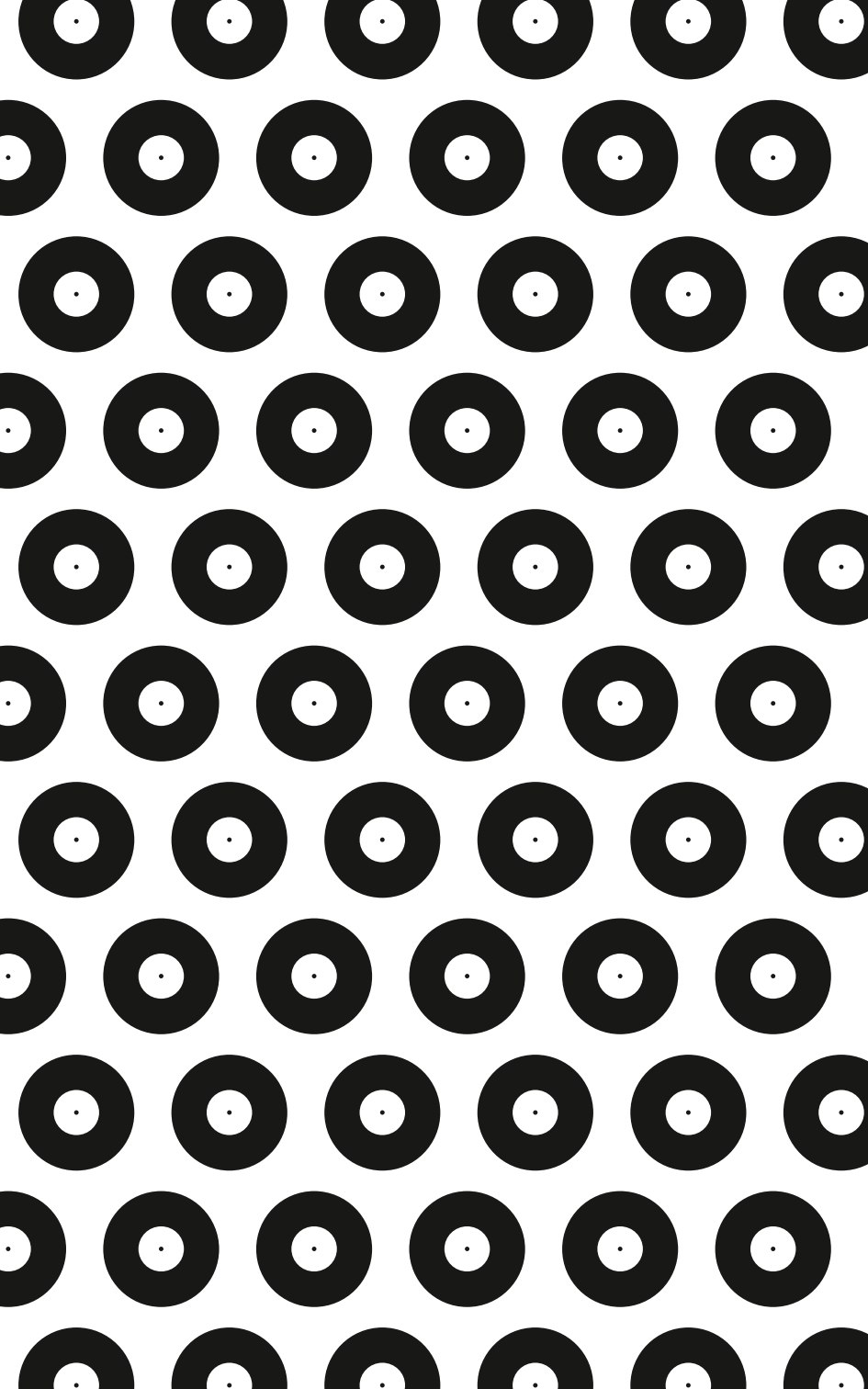
DOORGEEFLUIK	105
De Hemel Is De Aarde	108
Zonsopgang Boven Zee	110
Roes	112
Wonderen Zijn Welkom	115

DE SCHOONHEID & DE TROOST ..	119
Monsters Slapen Nooit	122
Overgave	124
Blijf Zoals Nu	126
Gelukkig	128
Hou Vol Hou Vast	130
Over De Dam	132

ZEEUWS	135
Windstil	138
As Dn Diek Straks Breekt	140
Liever Nie Alleen	142

VERTALINGEN	145
Er Is Een Licht Dat Nooit Uit Zal Gaan	148
Zoutelande	150

LATER ALS IK GROTER BEN	155
De Mooiste Verliezers	158
Later Als Ik Groter Ben	160
Tot Het Bittere Eind	162
Wiel	165
De Vrijbuiters	167
<i>Credits</i>	169
<i>Discografie</i>	173
<i>Dank</i>	174

SOMS

Ik heb geen rituelen bij het schrijven. Dingen buiten mezelf helpen niet. Geen speciale vulpen, geen bepaald uur van de dag, niet een speciaal soort whisky, geen leeg bureaublad en ook niet een bepaalde plek. En er slingeren al mijn hele leven allerlei notitieboekjes en schrijfblokken rond, maar er staat nooit zo heel veel in, want het meeste gebeurt in mijn hoofd en mijn hart, en daar blijft het rondzweven tot het eruit moet. En dan komt het soms heel snel, en soms ook maar heel langzaam. Er zijn geen regels voor liedjes schrijven. Alleen de regels van het lied zelf. Je kunt eerst de tekst bedenken, of eerst de muziek. Of ze beïnvloeden elkaar, draaien als in een dans om elkaar heen en laten elkaar ontstaan. Soms heb ik daar niet eens iets mee te maken lijkt het, dan is het alsof ik niks doe, er helemaal geen invloed op heb. Alsof ik alleen maar de ruimte ben waarin het proces zich voltrekt. En soms moet ik het er met pijn en moeite uit persen. Soms dringt het zich aan me op en soms ga ik erop zitten wachten. Soms komt het dan ook, en net zo vaak niet. Soms is het heerlijk om te doen, en soms is het een bezoeking. Soms is het dwang, soms is het vrijheid. Nou ja. Er zijn geen regels. Niet echt. Misschien zijn ze er al gewoon ergens, die liedjes, en zoeken ze mij om een vorm te kunnen krijgen. Misschien is dat maar onzin. Of misschien zoeken we elkaar. Ja, ik denk dat dat het is. Maar er zijn geen regels. Of soms toch wel. Ja, ik geloof van wel. Soms.

IK WEET NOG STEEDS NIET WAT IK DOE

Er zijn dagen dat ik best iets denk te weten, iets over de wetten van de wereld of de geheimen van het universum. Maar meestal is het toch, om Jules Deelder te parafaseren: hoe verder ik kijk, hoe groter het lijkt. Liedjes maken, ik doe het nu al zo'n dertig jaar, maar het is niet eenvoudiger geworden. Integendeel. Dat

komt omdat ze vaak over de grote dingen in het leven gaan. Heel kort samengevat: over liefde, dood en menselijk tekort.

Ik heb het altijd een nogal eenzame bezigheid gevonden, liedjes schrijven. Al maakte ik vaak muziek samen met mijn gekozen broeders Paskal Jakobsen, Bas Kennis en Norman Bonink, als het op de woorden aankwam trok ik me terug. Ik heb eronder geleden én ik heb ervan genoten, dat eenzame aspect van het schrijven. Zelfs tegelijkertijd. Ik kan me onthecht en alleen voelen als ik werk aan een lied, maar op datzelfde moment kan ik helemaal in mijn element zijn, inclusief die verlatenheid. Dat op jezelf teruggeworpen zijn, alleen maar met je eigen gevoelens en gedachten zijn en daar de vorm van een lied aan geven. Letterlijk een miniatuurtje van lucht maken. Het kan me diep onzeker maken en het kan me euforisch maken. En soms allebei tegelijk.

Het is als met de liefde, ik heb veel ingewikkelde en onbegrijpelijke omwegen genomen om er iets meer van te doorgronden dan ik deed. Of liever: van te durven doorgronden. Ergens is dat begrip van het schrijven, het hoe en waarom en waar het vandaan komt, ook een beetje eng. Omdat het iets van het mysterie wegneemt. En aan de ene kant wil ik dat, ik wil het begrijpen, maar aan de andere kant is de geheimzinnigheid ook wat me veilig houdt. Innerlijke tegenstrijdigheid. Die voel ik in veel dingen.

Liedjes schrijven kan 'gewoon' een vak zijn. Melodieën aan elkaar haken, een ritme maken, de juiste noten toevoegen aan de akkoorden, woorden en zinnen in elkaar verknopen en laten lopen, klanken en betekenissen bundelen en laten terugkomen, een verhaal vertellen: alle elementen die een liedje kan of moet hebben zijn oproepbaar en toepasbaar. Een liedjesschrijver gebruikt

ze allemaal, bewust of onbewust. Soms duurt het tien minuten en soms duurt het een paar jaar. Maar zelfs als een liedje prachtig in balans is, klopt als een bus, misschien wel een hit in de dop is, dan kan het nog steeds een ziel missen. Want dat is de kunst, de ziel erin blazen. Een lied te laten ademen, het te laten leven, ook onder de handen of met de stem van andere uitvoerders, en in de oren van zo veel verschillende luisteraars. Maar hoe dat gebeurt, dat weet ik nog steeds niet precies. Ik weet nog steeds niet wat ik doe, of hoe. Maar ik blijf ernaar zoeken, want het is het mooiste wat er is.

BEGINNEN

Mijn eerste liedjes waren in het Engels. Ik wilde graag zelf iets maken, maar als autodidactische bassist wist ik eigenlijk niet zo goed hoe. Dus ik probeerde maar wat. ‘Heart & Soul’ heette mijn eerste poging, een titel die, achteraf bekeken, zowel nietszeggend als alleszeggend was. Ik was naast bassist ook zanger van de band (God weet waarom, alhoewel misschien ook Hij niet), en moest dus iets maken wat ik kon bassen en zingen tegelijk. Buitengewoon moeilijk vond ik dat, en ik gaf het zingen al snel op. Maar het zelf schrijven vond ik fijn. Alleen die taal... hoewel ik voor een tiener in de jaren tachtig van de twintigste eeuw best een aardig woordje Engels sprak, merkte ik al snel dat de zaken van het hart of ‘grote inzichten’ zich erg moeilijk in Engelstalige liedteksten lieten gieten. Tenminste wel als ik écht iets probeerde te zeggen...

Inmiddels was ik student Nederlandse Taal- en Letterkunde geworden, en het maken van liedjes raakte op de achtergrond. Ik rommelde verder met bandjes maar het leek allemaal op een dood spoor te zitten.

Tot dat op een dag veranderde. Ik zat na een doorwaakte nacht, waarin ik met mijn vriend Arthur een studieopdracht had moeten afmaken, op diens studentenkamer ergens aan de Ina Boudier-Bakkerlaan in Utrecht en opeens klonk uit de radio het lied ‘Zuster’ van The Scene. Ik was meteen gegrepen door de rauwheid en schoonheid die daarin zat en ik begreep instinctief: het kan dus, rock & roll in het Nederlands. Dát moet ik gaan doen. Diezelfde dag nog toog ik aan het werk, en hoewel ik nog nooit een tekst in het Nederlands had geschreven, wist ik zeker dat ik dat zou kunnen. Ik ben er niet meer mee opgehouden.

Ik merkte al snel dat er teksten zijn waar je voor gaat zitten om eraan te werken. ‘Liefs Uit Londen’ was daar een voorbeeld van. Het verhaal zat in mijn hoofd en ik moest het in een mooi metrum zien te vatten. Het idee ontstond door de herinnering aan een bordspel dat we vroeger thuis speelden, waarbij je een reis om de wereld maakte. Het bord was een wereldkaart en als je in een bepaalde stad geweest was, mocht je een vlaggetje op die plek vastprikken. In het lied liet ik een denkbeeldige geliefde over de aardbol reizen en mij kaartjes sturen. Jeugdige romantiek waar ik nog steeds van houd. Hoelang ik eraan werkte weet ik niet meer, maar het was werk en op een gegeven moment was het af.

Maar er waren ook teksten die als het ware uit me vielen, zoals ‘Aan De Kust’. In de zomer van 1994 had ik een baantje bij een benzinepomp in Bruinisse, maar ik woonde in Goes. Elke dag op en neer over de Zeelandbrug. Op een warme middag op de weg terug draaide ik het liedje ‘La Via Salata’ van de Italiaanse band Mau Mau. De zoute weg. Daar reed ik, in de hete namiddagzon over die lange brug over de Oosterschelde, en opeens werd heel

Zeeland een zoute weg. Er kwam een melodie bij me op, woorden vleiden zich eroverheen, ik wist dat ik iets in handen had. Eenmaal thuisgekomen pakte ik meteen mijn gitaar en daar was 'Aan De Kust'. Ik heb er nooit meer een woord of een noot aan veranderd. Het maken duurde nog geen uur.

En dat is altijd zo gebleven, de liedjes die er opeens zijn en de liedjes die tijd en aandacht vragen. En alles ertussenin.

HELDER *(Helder, 1997)*

Het ijs tinkelt koeltjes in mijn lichtbeslagen glas
Steeds meer kringen onder honderdduizend sterren
Ik zeil door de nacht heen met mezelf als kompas
Steeds meer dingen komen op me af van verre

Het ijs al half gesmolten in de warmte van mijn hand
Steeds meer water bij de zuivere jenever
Soms betaal je dubbel voor het blussen van de brand
Waar je even later nog geen stuiver voor zou geven

Vanavond, vanavond

Vanavond kijk ik dwars door alles heen
Alles is zo helder, alles is zo licht
Ik en heel de wereld, alles is zo helder
Zo bijzonder helder, en zonder veel gewicht

Het ijs nog maar een vliesje op de bodem van m'n glas
Steeds meer katers liggen voor mijn deur te wachten
Maar ik wil niet verliezen wat al overwonnen was
Dus schenk me nog eens bij, want ik drink op volle kracht

Vanavond kijk ik dwars door alles heen
Alles is zo helder, alles is zo licht
Ik en heel de wereld, alles is zo helder
Zo bijzonder helder, en zonder veel gewicht

AAN DE KUST *(Naakt Onder De Hemel, 1995)*

De zoute zee slaakt een diepe zilte zucht
Boven het vlakke land trilt stil de warme lucht
Hé! Iemand slaat soms onverwacht maar zeker op de vlucht
Alarmfase Twee is hier nauwelijks nog berucht
Maar men weet het niet
En zwijgt van wat men hoort en ziet

Hier aan de kust, de Zeeuwse kust
Waar de mensen onbewust
Zin in mosselreizen krijgen
En van eten slechts nog zwijgen
Als ze zat zijn en voldaan
Dan weer rustig slapen gaan

Hier aan de kust, de Zeeuwse kust
Waar eenieder onbewust
In het Duits wordt aangesproken
Waar de ketting is gebroken
En alle schepen zijn verbrand
Maar er is niets aan de hand

Vlissingen ademt zwaar en moedeloos vannacht
De haven is verlaten, want er is nog maar één vracht
En die moet in het donker buitengaats worden gebracht
Gedenk de goede tijden van zuiverheid en kracht
Maar men weet het niet
En zwijgt van wat men hoort en ziet
Hier aan de kust, de Zeeuwse kust

Waar de zomer onbewust
Met een rotgang wordt genoten
En waar wild en onverdrotten
Iedereen zijn gang kan gaan
Tot men zat is en voldaan

Hier aan de kust, de Zeeuwse kust
Waar de liefde van de lust
Steeds maar weer zal gaan verliezen
Omdat ze nooit kan kiezen
Tussen goed en niet zo kwaad
Maar dat is zoals het gaat

Hier aan de kust

LIEFS UIT LONDEN *(Helder, 1997)*

Van de wereld weet ik niets
Niets dan wat ik hoor en zie
Niets dan wat ik lees
Ik ken geen andere landen
Zelfs al ben ik er geweest
Grote steden ken ik niet
Behalve uit de boeken
Behalve van tv
Ik ken geen andere stad
Dan de stad waarin ik leef

Zij stuurt me kaarten uit Madrid
En uit Moskou komt een brief
Met de prachtigste verhalen
En God, wat is ze lief
Gisteren uit Lissabon
Ik mis je en een zoen
Vandaag uit Praag een kattenbel
Want er is zoveel te doen
En morgen als de postbode mijn huis weer heeft gevonden
Dan stort ze mijn hart vol
Met al het liefs
Uit Londen

Van de wereld weet ik niets
Niets dan wat ik hoor en zie
Niets dan wat ik voel
Ik leef van dag tot dag